

Združenje žrtev okupatorjev
1941-1945 Kranj
Slovenski trg 1, p.p. 12
4000 Kranj

Poštnina plačana
pri pošti 4101 Kranj

»OPTIMIST«

št. 37

M A R E C 2014

OB IZIDU SEDEMINTRIDESETE ŠTEVILKE »OPTIMISTA«

Pred vami je 37. št. biltena »OPTIMIST«, kjer vas seznanjamo z nekaj novicami, poročili in obvestili.

Ob tej priliki vas še vedno prosimo, da nam pošljete svoje spomine oz. zgodbe na čase, ko ste svoja mlada leta preživljali kot izgnanci daleč od svojega doma. Čeprav so dogodki že zelo oddaljeni in niso preveč lepi, toda pozabiti se kljub temu ne smejo. Pa tudi raznih vaših predlogov bi bili zelo veseli.

ČLANI ODBOROV ZDRUŽENJA:

<u>Izvršni odbor</u>	<u>Nadzorni odbor</u>	<u>Častno razsodišče</u>
ROVAN FRANC	MIHELIČ ALBINCA	SINKOVIČ IVAN
KRISTAN TONE	GERJEVIČ DARINKA	GABRIJEL LOJZKA
SLADIČ STANE	KNEZ ANTON	KUNČIČ VIDA
MIŠIČ JOŽICA	PODGORŠEK IVAN	ŠUMI OLGA
KATNIK ANA		
ROVTAR STANA		
PIRC JELKA		
GERJEVIČ FRANC		
GUSTINČIČ FRANC		
KARUN JANEZ		
KNEZ JOŽICA		

≈≈≈

OBVESTILO - DELOVNI ČAS in NASLOV SPLETNE STRANI

Pisarna Združenja bo tudi v letu 2014 odprta samo **dvakrat** na teden, in sicer v **PONEDELJEK in SREDO od 9,00 – 12,00 ure.**

Naš spletni naslov je: <http://www.zdruzenje-zrtev.si>

Kdor ima možnost lahko s pridom izkoristi dostop do spletne strani in se informira o našem delu.

≈≈≈

PLAČILO ČLANARINE:

Članarina za leto 2014 še naprej znaša **15,00 €**, kamor je vključen tudi »OPTIMIST«. Lahko se plača v dveh obrokih.

Plačevanje članarine poteka na isti način kot doslej. Kranjčani in okoličani lahko plačajo v pisarni, ostali pa preko transakcijskega računa: 05100-8000057707 ali po poštni nakaznici.

IZVRŠNI ODBOR

ZAHVALA DONATORJEM

Zahvaljujemo se še enkrat vsem tistim, ki so donirali 0,5 % plačane dohodnine (za leto 2013) našemu Združenju.

Obenem se priporočamo še za naprej, da tisti, ki predvidevajo, da bodo morali plačati dohodnino, 0,5 % za leto 2014 le-to namenijo našemu združenju .

To lahko storijo do konca leta na naslednji način:

Izpolniti je potrebno obrazec, ki ga dobite na najbližji davčni upravi in izpolnjenega oddate ravno tako na davčni upravi.

- v rubriko *Ime oz. naziv upravičenca*, je potrebno napisati: **ZDRUŽENJE ŽRTEV OKUPATORJEV 1941-1945 KRANJ**
- v rubriko *davčna številka upravičenca*, se vpiše: **90541146**
- v rubriko *odstotek (%)* se vpiše **0,5 %**

Za več informacij lahko pokličete na naš telefon 04/2373553 (ponedeljek in sreda od 9.-12. ure), kjer vam bomo z veseljem pomagali.

Z eventualno donacijo boste pomagali našemu in hkrati tudi vašemu Združenju.

OPOZORILO: Tisti, ki ste donacijo že prijavili, je ni potrebno še enkrat.

VRNITEV PROTIUSTAVNO ODVZETIH DELOV POKOJNIN

Del pokojnine, ki je bila zmanjšana prejemnikom (žrtvam vojnega nasilja), ki dobivajo pokojnino v višini nad 622,00 €, bo ZPIZ po sklepu Ustavnega sodišča in Vlade, vrnil v dveh obrokih. Prvi obrok – 20 % je bil že izplačan pri junijski pokojnini; drugi obrok – 80 % pa naj bi bio izplačan pri majski pokojnini v letu 2014.

Ta sklep bomo skrbno spremljali in ob eventualnem neupoštevju tega sklepa opozorili vlado in Ustavno sodišče.

Še vedno se trudimo, da bi fizično in psihično trpljenje žrtev nacifašizma med drugo svetovno vojno prikazali čim bolj avtentično.

Tako smo 8.januarja 2014 odprli razstavo z naslovom »**DA SE NE POZABI**« v Muzeju Narodne Osvoboditve v Mariboru in dodali nov pano na temo fašistični teror na slovenskem med drugo svetovno vojno in taborišča na Rabu.

Ker pa bi razstave radi obogatili še z raznimi predmeti, ki jih morda imate tisti, ki ste bili direktne žrtve, ali pa njihovi mlajši sorodniki, ki so jim ti predmeti ostali. Predvsem gre za fotografije kot naprimer: značilne slike odhoda od doma, transport v zbirne centre, potovanje v Nemčijo ali Srbijo ter fotografije iz zaporov, taborišč in prisilnega dela; dalje predmete kot so: morebitna takratna oblačila, obutev, jedilni pribor, posode in pa seveda kaj takega, kar vi mislite, da bi bilo vredno prikazati.

Vse kar ste pripravljeni pokazati bi fotografirali in nato prikazali kot slikovni material, kdor pa bi bil pripravljen, da se tak predmet pokaže v originalu, bi ga z veseljem začasno sprejeli in nato vrnili. Vsem, ki ste pripravljeni to storiti se že vnaprej zahvaljujemo.

Še enkrat pa prosimo direktne žrtve nacifašizma ali njihove bližnje sorodnike, znance, prijatelje, da nam napišejo zgodbe, doživljanja, razmišljanja o takratnih časih in dogodkih, da jih objavimo v Optimistu, vse z namenom, da se kaj takega nikdar več ne ponovi in ne pozabi.

GOVOR, ki ga je imel gospod Tone Kristan ob otvoritvi RAZSTAVE V MARIBORU

OB SREČANJU IN ODPRTJU RAZSTAVE O SLOVENSКИH ŽRTVAH NACIFAŠIZMA V MARIBORU 8. januarja 2014

Nekaj misli ob današnjem srečanju in pogledu na polpreteklo zgodovino slovenskega naroda v času od 1941 do 1945.

1. Druga svetovna vojna in posledice

- zaradi skorumpiranih klerokapitalističnih kraljevih Jugoslovanskih oblasti je prišlo aprila 1941 do napada in okupacije Jugoslavije s strani nacifašističnih sil.

Na to temo bom poskušal na kratko podati nekaj misli na dogodke v Sloveniji:

Slovenijo z 15808 km² in 1.240.000 prebivalci so si razdelili trije okupatorji:

- Nemci 10261 km² in 800.000 prebivalci
- Italijani 4550 km² in 340.000 prebivalci in
- Madžari 997 km² in 100.000 prebivalci

Slovenija je imela ob koncu vojne in osvoboditvi nekaterih delov izpod italijanske in madžarske okupacije 20256 km² in cca 2 mio prebivalcev.

Vsi trije okupatorji so pričeli preganjati Slovenski narod, zlasti domoljube, intelektualce in upornike. Najhujši pri tem so bili Nemci, ki so Slovenski narod že pred okupacijo obsodili na uničenje, sledili so Italijani in Madžari.

V brutalnosti uničevanja slovenskega naroda so izstopali nemški nacisti, ker so hoteli pridobljeni najlepši del slovenskega ozemlja obdržati za svoje potrebe. Zato so pričeli takoj po okupaciji z aretacijami, umori, izgnanstvom in KZ taborišči. To pa zato, ker so hoteli ozemlje izprazniti od barbarskega naroda banditov, ki niso vredni, da živijo. Sploh pa ne na tako lepem koščku zemlje.

Po začetni evforiji umorov (streljanje, obešanje in mučenje) so nemški nacisti ugotovili, da nekaj sto tisoč trupel ne bodo uspeli pospraviti. Zato so se odločili politične zapornike, po zaslišanjih in mučenjih poslati v KZ taborišča, kjer jih je čakalo suženjsko delo in krematorij. V svojem peklenskem načrtu uničenja so si še izmislili:

- izgnati vsaj cca 260.000 Slovencev in to v tako oddaljene kraje, da povratek ne bi bil mogoč, ali pa bi bil ta zelo otežen.
- Odvzeti vsem nasprotnikom nacifašistov otroke in jih prevzgojiti
- Čim več Slovencev (zlasti nasprotnikov) poslati v krematorije

Vsi ti predvideni načrti se k sreči niso uresničili, eden od njih so rasni preizkusi. Vendar je tako ali drugače trpelo v raznih represalijah ustanovah cca 180.000 Slovenk in Slovencev. Pri tem pa več tisoč, ali ¼ preganjanih žrtev, kalvarije ni preživelo.

Ob tem je potrebno posebej poudariti, da so vsi, ki so morali tako ali drugače zapustiti domačijo, izgubili vse:

- človeško dostojanstvo
- eksistenco
- vse premoženje
- svojo identiteto, saj smo postali le številke

Vse to smo morali doživeti in ob veliki sreči preživeti.

Katastrofalne posledice večine, posebej še preganjanih, so bile za preživetje skoraj nemogoče. Vsi, ki smo morali zapustiti svoje domove smo utrpeli:

- nematerialno škodo (ponižanje, suženjsko delo, fizične in psihične bolečine, izguba eksistence)
- materialno škodo (odvzem, nacionalizacija in uničenje vsega premoženja)

Ob vsem tem so izvajali brutalno raznarodovalno politiko.

Pred drugo svetovno vojno si je vsaka slovenska družina, kljub težkim časom ustvarila, po svojih zmožnostih, neko premoženje, da je lahko preživela.

Zato je bilo za vsakega, ki je moral (z več desetletji prigarano) premoženje zapustiti uničujoče boleče trpljenje in vsak je moral prehoditi svojo pot te kalvarije.

Pri tem tudi Italijani pri svojem brutalnem uničevanju in moriji niso kaj dosti, če sploh, zaostajali za Nemci. Razlika je bila le v tem, da so hoteli k že pred vojno okupiranim slovenskim ozemljem, dodati še nova. Za uničenje "banditov" so uporabili morišča in KZ taborišča s krematoriji.

Boleče žalostno pa je, da so se tej nacifašistični moriji slovenskega naroda, kot plačanci in izdajalci, priključili izmečki naroda, ki so se poimenovali "domobranci".

To je bila zločinska barbarska organizacija, ki je za denar in ideologijo izdajala in morila zavedne in poštene Slovence, ki so se borili proti okupatorjem za svobodo. Te kreature v človeški podobi se danes še hvalijo za svoja "junaštva". SRAMOTA!

Tu želim pohvaliti III. Gimnazijo Maribor in njihovi dijakinji Tino Fistravec in Venčeslavo Kuhar, ki sta leta 1998 raziskali to temno stran polpretekle zgodovine.

Raziskava je zajela izgnanstvo v Mariboru in delu tega področja Slovenije. Delo, katerega je naša organizacija podprla, je bilo predstavljeno 17. januarja 1999 in je sestavni del zgodovine kalvarije slovenskega naroda, ki ne sme v pozabo. Zato je naloga slehernega od nas, ki smo to tragedijo doživeli in preživeli, da se trudimo da ta del zgodovine ostane. Primer je omenjeno delo, kot opozorilo naslednjim rodovom.

Ko smo se po 4-ih letih vrnili v domovino (če bi zmagali "domobranci" s svojimi gospodarji se prav gotovo ne bi) ni bilo ničesar, ali pa so bile le ruševine.

Potrebno je bilo obnoviti oz. zgraditi domove, kar pa je bilo brez sredstev in materiala nemogoče, oz. zelo težko. K sreči smo bili že navajeni na stradanje, ker tudi hrane ni bilo. Ne, da nismo imeli mi nič, tudi Država ni imela nič, saj je predvojna klerokapitalistična oblast zapustila veliko revščino (brez infrastrukture, elektrike, industrije, itd.). Zato so bili pozivi na obnovo, oz. izgradnjo domovine normalni, kar pa je bilo brez denarja, materiala in hrane zelo težko. Vendar smo kljub vsem težavam, zgradili zelo veliko, da so sedanji lopovi lahko pokradli in obogateli.

Vedno pa ponavljam, da smo imeli veliko srečo, ker na oblast ni prišla predvojna klika in morda še "domobranci", ker bi se v tem primeru gradile cerkve, kapelice in graščine.

2. Po popisih vojne škode leta 1945-1947 smo bili prepričani, da bomo dobili plačano odškodnino. Kakšna zmota. Za odškodnino (nematerialno in materialno) se borimo še po 68-ih letih.

Če odmislimo, da Jugoslovanske oblasti niso hotele oz. mogle izterjati od okupatorjev odškodnine za slovenske žrtve okupacije, je pa težje razumeti, da tega niso in še vedno nočejo storiti slovenske oblasti za svoje državljane kar je, milo rečeno, sramota.

Mi smo, po ustanovitvi organizacije leta 1997, sprožili postopek izterjave pri ZRN in ta še vedno traja. Se pa oblasti ZRN upirajo plačilu z vsemi sredstvi (tudi lažmi, potvarjanji in raznimi izgovori). Zato sploh ni pravna, demokratična in socialna država, ker nam ne priznava upravičenosti naših zahtev, ki so podprte z vsemi dokazi, ampak si izmišljajo vedno neke izgovore (tudi lažne). Tudi Italiji smo predali zahtevo po odškodnini, a zaradi pomanjkanja ljudi za delo in kompliciranih postopkov nismo nadaljevali.

Žal nam tudi tu naše oblasti niso in še vedno nočejo pomagati in to kljub temu, da nam nemške oblasti stalno govorijo, kako je škoda, ker bi šlo tako veliko lažje.

Tudi nemška stran se čudi, da nas naše oblasti obravnavajo kot tretje razredne državljane. Prav norca se delajo iz nas z odgovori (**kadar so**) na naše zahteve, katere pišejo razni vladni birokrati (vsakokrat drugi), ki nimajo niti malo pojma o problematiki. S temi dejanji nas sramotijo in ponižujejo, kar pa BOLI!

To pa še tem bolj, če vemo, da pa so tisti, ki so sodelovali in se borili za okupatorje, dobili (še tudi dobivajo) kar zajetne “ODŠKODINE ZA TRPLJENJE”??

3. Nekaj o naši razstavi, ki smo jo imenovali “DA SE NE POZABI” in jo danes odpiramo. Mi se ves čas trudimo ohranjati in negovati dejstva zgodovine trpljenja slovenskega naroda, katerega so povzročili nacifašistični okupatorji od 1941 do 1945. O tem poskušamo tudi, po naših zmožnostih, obveščati širšo javnost. Ob naših naporih izterjave odškodnine pri nemških oblasteh za slovenske žrtve obveščamo, o kalvariji slovenskega naroda, tudi nemško javnost in oblasti ZRN.

To počnemo ob veliki pomoči naših nemških kolegov že 15 let po raznih krajih v Nemčiji in to s predavanji, simpoziji, razstavami, filmi, knjigami, itd.

Na teh prireditvah in predavanjih (šole), so se pojavile tudi solze in opravičila potomcev udeležencev vojnih dejanj.

Do sedaj smo organizirali, ob pomoči naših nemških kolegov, prireditve z razstavami v Nürnbergu 2 x, Kölnu 2 x, Hamburgu 2 x, Wernigerode – stalne razstave (vključena tudi Ilsenburg in Lauthental)!

Muzej Wernigerode bo organiziral potujočo razstavo na področju svoje pokrajine.

Z nemškimi kolegi pripravljamo še po drugih krajih v Nemčiji razstave in simpozije. Na začetku je neki podpornik (prijatelj iz Nemčije) za naše potrebe odprl spletno stran v Nemčiji, da smo tako pričeli obveščati nemško javnost o kalvariji slovenskega naroda, ker to sploh ni bilo poznano. Sledili so simpoziji in predavanja pa raznih krajih v Nemčiji.

Potem so na to temo sledile razstave s pogledom na slovenkse žrtve.

Leta 2005 smo izdali, v sodelovanju z nemškimi prijatelji, knjigo o kalvariji slovenskega naroda, in to v nemškem jeziku za nemški prostor in izdajo je plačala Občina Nürnberg.

Knjiga ima naslov “Entrechtung, Vertreibung, Mord” (brezpravnost, izgon, umor) in je izšla v nakladi 800 izvodov in je že pošla in sedaj zbiramo denar za ponatis.

V načrtu smo imeli prireditve organizirati v čim več krajih, kjer so bila taborišča slovenskih izgnancev po Nemčiji. Vendar zaradi zahtevnosti in dolgotrajnosti postopka ter finančnih možnosti, je to le deloma uspelo.

Je pa tudi to, z ozirom na volontersko delo v celoti, zelo velik uspeh. Žal bo ta akcija zamrla, ker nam starcem pojenjujejo zdravstvene in fizične moči, mladih, katere bi to zanimalo, pa ni. Če pa pri tem upoštevamo še nezainteresiranost slovenskih oblasti, je pa vse jasno.

Je pa govoričenje nekaterih oseb o tem, da do sedaj nihče iz Slovenije ni podal resne zahteve Nemčiji za odškodnino, milo rečeno, neresno. Naša organizacija je 8.1.1998 poslala ZRN uradno zahtevo za poplačilo nematerialne in materialne odškodnine vsem slovenskim žrtvam (ne samo izgnancem) in če bi takrat imeli potrebno podporo naših oblasti, bi verjetno kaj uspeli. Tako pa ŽAL?!

Z razstavo, ki jo odpiramo danes, smo poskušali zajeti kar največ pomembnih dogodkov (kar so pogojevali tudi razpoložljivi materiali) in kategorij žrtev.

Naša želja je, da bi ta razstava obšla vsaj večje kraje po Sloveniji.

Govor gospoda Kristana

Jože Vrhnjak - ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE MARIBOR

GOVOR NA ODPRTJU RAZSTAVE „DA SE NE POZABI“ Združenja žrtev

okupatorjev 1941 – 1945 Kranj

v sredo 08.01.2014, ob 18.uri, v Muzeju NO Maribor

**SPOŠTOVANE TOVARIŠICE IN TOVARIŠI, SPOŠTOVANE GOSPE IN GOSPODJE,
SPOŠTOVANI ZBRANI, LEPO POZDRAVLJENI!**

Morda boste danes presenečeni nad nepoznanim govorcem, ki Vam je prišel govoriti na dan, ko odpirate vrata razstavi DA SE NE POZABI.

Prihajam s tovariškimi pozdravi iz Združenja borcev za vrednote NOB Maribor in njenega predsednika generala Jožeta Berceta.

V mariborski borčevski organizaciji posvečamo izredno pozornost negovanju tradicij NOB 1941 – 1945, prenašanju vrste vrednot, ki so nam jih zapustile v opomin vse žrtve okupatorjev, kar nosi v imenu tudi združenje avtorjev razstave in ne nazadnje posvečamo zelo veliko dela z mladimi, katerim želimo posredovati nepotvorjeno zgodovino, podkreplejno s pričevanji, dokumenti in zapisi za to poklicanih zgodovinarjev in institucij.

Ko se vrsto let udeležujem razstav, ur spomina, omizij in dogodkov vezanih na odpor slovenskega naroda v času 2. svetovne vojne in drugih zgodovinskih dogajanj v Mariboru, tukaj v našem mariborskem Muzeju narodne osvoboditve, ne morem mimo besed priznanj, vrsti vodilnih in ostalih delavcev muzeja, odličnih strokovnjakov, ki so in ki nam znajo pokazati in povedati vso in pravo zgodovino ter

znajo vztrajno dajati podporo vsem prizadevanjem pričevanj o naši preteklosti. Veseli nas lahko tudi, da znajo v muzeju pritegniti k udeležbi čim več nas mlajših in mladih. Pa ne samo nas otrok in svojcev vseh padlih, ustreljenih ali usmrčenih kjerkoli in kakorkoli v času druge svetovne vojne, ampak tudi mlade rojene v naši samostojni Sloveniji, da jim povemo in pokažemo vrednote, za katere so se zavzemali, v njih verjeli, se za njih borili in bili tudi za to pripravljeni umreti, naši predniki.

Naj vašo pozornost usmerim v namen postavitve današnje razstave, tematsko sicer zelo razprostrte in prepletene z nekaterimi pričevanji ter mnogimi dogajanja po vsej takratni Sloveniji. Seveda bo marsikateremu poznavalcu te zgodovine, veliko pomembnih dogajanj manjkalo in se prikazano zdelo tematsko pomešano in preširoko, vendar pričujoče slikovno in dokumentacijsko gradivo govori o izseljevanjih, deportiranjih, zločinskih streljanjih, represalijah, zapiranjih, taboriščih, mučenjih, suženjstvu in ukradenih otrocih. Govori o genocidu nad Slovenci! Razstava hoče govoriti predvsem o tem **DA SE NE POZABI !**

In če je vaša pozornost, vsaj nekaj povedanega spravila v spomin za kasnejše razmišljanje, želim vašo nadaljnjo pozornost usmeriti, na vse prevečkrat pozabljanu in premalo poudarjano izredno vlogo in prispevek narodnega odpora naštetim in na razstavi prikazanem genocidnim dogajanjem, tukaj na teh prostorih.

Ali se kdo od nas kdaj pa kdaj vpraša, da bi silne represalije, izseljevanja, ubijanja, streljanja, internacije in zapiranja Slovenk in Slovencev, zagotovo uspele izbrisati slovenski narod iz obličja Evrope, če se slovenski narod večinsko ne bi uprl? Ravno te tako obsežne represalije, deloma zapisane in prikazane na panojih za nami, so sprožile vseljudski, organiziran in oborožen odpor okupatorju in slovenski narod se je v zgodovino zapisal kot pokončen in na strani zmagovalcev.

Zato nam pričujoča razstava sporoča **DA SE NE POZABI !**

Ko se udeleženci NOB, sodelavci OF, aktivisti, njihovi svojci, člani borčevskih in drugih veteranskih organizacij, isto misleči in mlajši srečujemo ob takih dogodkih in se spomnimo vseh žrtev okupatorja, padlih, ustreljenih, pregnanih, interniranih in še kako zatiranih, zagotovo čutimo neizmerno spoštovanje in zahvalo vsem, ki so nam s svojim delovanjem in žrtvovanjem omogočili živeti življenje, ki so si ga tudi oni želeli.

Hoteli so živeti v miru, na svojem in ustvarjalno, predvsem pa v svoji slovenski domovini. Krutost tistih časov žal vsem tega ni dopustila.

Čas, ki ga živimo ljudje sedaj, pa nas postavlja vse prevečkrat v situacije ko pozabljamo. Pozabljamo na njih, ki so žrtvovali največ kar more človek – to je življenje. Delati in živeti moramo **DA SE NE POZABI**.

Pa tudi tistim, ki bi dandanašnji radi prikazali zgodovinski pomen teh žrtev drugače, jih enačili z drugimi in predvsem nepravimi, ter sprevračajoč zgodovinska dejstva, to ne smemo dopustiti.

Govor gospoda Vrhnjaka

☺ ☺ ☺

ZADNJE NOVICE

Vse, ki prejimate naš bilten »Optimist« prosimo, da obvestijo tudi svoje prijatelje, znance in sorodnike, da imajo možnost spremljanja novic o našem delu tudi preko interneta. Tam lahko preberejo vsa tekoča dogajanja in kaj se v združenju dela.

Internetni naslov je: <http://www.zdruzenje-zrtev.si>

Člani in nečlani pa lahko komunicirajo z nami tudi po elektronski pošti, na naslovu: zzokranj@siol.net

☺ ☺ ☺

Kot smo že pisali v 36. št. Optimista, nas je lani aprila obiskal zasebni raziskovalec gospod Christoph Schwarz iz Freiburga. Naj samo ponovim, da raziskuje na temo »ukradeni otroci«. Proti koncu leta 2013 smo uspeli iz posnetega materiala narediti DVD v slovenskem in nemškem jeziku in jih razposlali na naslove sodelujočih.

☺ ☺ ☺

Prijavili smo se tudi na razpis Mestne občine Kranj za sofinanciranje programa vojnih veteranskih organizacij za leto 2014 in med tem časom smo že dobili v podpis pogodbo o sofinanciranju.

☺ ☺ ☺

Vodstvu Muzeja na Ptujju smo se pisno zahvalili, kakor sledi:

V imenu ZŽO 1941-1945 Kranj se zahvaljujemo vodstvu Muzeja za uvrstitev naše razstave z naslovom "Da se ne pozabi" v vaš program in hkrati za vzorno postavitve naših eksponatov v prostorih, v katerih so že stalne razstave, na temo, na katero se je navezoval tudi naš razstavni material.

Zahvaljujemo se tudi, ker same razstave niste časovno omejili, tako da je lahko ves razstavni material Muzej narodne osvoboditve v Mariboru prevzel direktno pri vas in ga razstavil v Mariboru. Zahvala gre tudi gospodu Šteinerju, ki je s svojo ekipo razstavo postavil in za njo ves čas vzorno skrbel.

☺ ☺ ☺

Na povabilo veleposlanice ZRN v Sloveniji, gospe dr. Anne Prinz na spominsko slovesnost položitve vencev ob spomeniku padlim slovenskim borcem za svobodo in ob spomeniku na nemškem vojaškem pokopališču v Ljubljani, dne 17.11.2013, sva se le-tega udeležila Tone Kristan in spodaj podpisani Franc Rovar.

Ob slovesnosti je veleposlanico zaradi drugih obveznosti zamenjal njen namestnik, ki je ob položitvi venca na nemškem pokopališču imel kratek nagovor udeležencem slovesnosti. Po slovesnosti je bil za vse povabljen sprejem v Kmečkem hramu.

RAZSTAVE:

Glede razstav, katere poskušamo umestiti v Sloveniji se dogovarjamo za razstavo tudi v Novi Gorici, kar je odvisno od prostih terminov.

Ko je bila otvoritev razstave v Wernigerode v letu 2007, je bilo tam razstavljenih manj panojev. V času od te otvoritve stalne razstave pa do danes, smo naredili še panoje za Branik, Maribor in povzetek za celotno razstavo v nemškem jeziku. Zato smo sedaj dali izdelati tudi panoje za Wernigerode in jih tudi poslali, da bo tudi tam komplet popoln.

☺ ☺ ☺

OBISKI NAŠIH ČLANOV

S to rubriko smo naleteli na lepo odobravanje naših članov. Posebno pa še pri članih, katere smo obiskali na njihovih domovih, oz. v domovih za starejše, za njihove rojstne dneve, kar vidite na slikah s srečanj, ki smo jih poslali tudi njim. Tistim oddaljenim pa pošljemo čestitko po pošti.

V nadaljevanju vam prikazujemo nekaj slik z naših obiskov:

V oktobru smo za rojstni dan obiskali gospo SLAVICO KOROŠEC iz Kranja.

V oktobru je rojstni dan slavila tudi gospa FRANČIŠKA ZUKANOVIČ iz Kranja.

V novembru je praznovala rojstni dan gospa ELIZABETA KORDIŠ iz Kranja.

Novembra smo obiskali tudi gospo VERONIKO ŠTRUKELJ iz Tenetiš

Novembra je praznoval rojstni dan gospod ANDREJ LIPAR iz Nakla.

Decembra smo za rojstni dan obiskali gospoda ZMAGOSLAVA BENČANA iz Kranja.

Pred prazniki pa smo obiskali našo članico izvršnega odbora gospo OLGO ŠUMI, ki je trenutno v domu za ostarele v Kranjski gori

Februarja smo za rojstni dan obiskali gospo ALOJZIO NADIŽEVEC iz Strahinja.

Prav tako smo v februarju za rojstni dan obiskali gospoda JOŽEFA GORENCA iz Kranj.

☺ ☺ ☺

Ponovno pa prosimo vse člane in njihove sorodnike, da nas obveščajo o spremembah naslovov, ter o umrlih članih. Podatke rabimo za urejanje evidence članov.

Spodaj vam navajamo umrle člane od januarja do julija 2013, za katere so nam sporočili njihovi sorodniki znanci.

UMRLI ČLANI V LETU 2013

Mali Rozika	07.08.1921	DU P.Uzarja, Tržič	
Ordinski Julijana	29.01.1919	Šorlijeva 11, Kranj	september
Drinovec Ciril	02.07.1939	Partizanska 10/A, Kranj	november
Stružnik Frančiška		Stružnikova 12, Senčur	
Kočar Apolonija	09.02.1927	Zalog 40, Cerklje	december
Matelič Miran	01.07.1923	Bezje 4, Kranjska gora	
Volčanjšek Ana	17.10.1938	Dolenja vas 163, Krško	december
Kepec Julijana	06.03.1923	Trboje 44, Kranj	januar
Mrak Marija	23.11.1923	Mlakarjeva 17, Senčur	januar
Tischler Marija-Mimi	24.07.1936	Nazorjeva 6, Kranj	februar

SPOMINI, KI NAJ SE ZAPIŠEJO IN SE NE SMEJO POZABITI

NAPISALA ELIZABETA KORDIŠ iz Kranja, ko so jih leta 1941 preselili

Bila jesen je mila,
Bile so pone kašče – polni sodi vina.
»Dovolj bo«, modroval je oče,
saj leto je minilo brez neviht in toče!

V nedeljo oče v cerkev se odpravi,
domov ves bled prispe – na pragu se ustavi:
»Gorje nam žena, tujec z doma nas podi,
do nedelje moramo pospraviti reči«.

Preplašena se mati zgrudi,
iz nje besedice več ni.
Kako z devetimi otroki,
tujec z doma jo podi.

To ni mogoče – je pomota,
preklinja oče in v nebo strmi.
Kako živino, polne kašče
zdaj zapre naj in pusti?

To, kar se potem dogaja
se zapisati ne da;
živinca tuli – deca joče
iz soda teče vino kar na tla.

Ni mar nikomur kaj bo jutri;
»uniči vse, kar se le da«,
da le tujcu ne ostane,
s seboj vzeti se le malo da.

V grozi nam miniva teden,
bliža se slovesa čas,
mati s postelje ni vstala,
mati ne zapusti nas!

V nedeljo zjutaj kamioni
v vrsti že stojijo sred vasi,
vojaki nemški kličejo imena,
gorje, če katerega še ni.

Soseda bijejo s kopiti –
od doma se ločiti ne more še,
v rokah stiska rodno grudo,
potem se zadnjič v dom ozre.

In mater mojo so zgrabili,
trdo jo vrgli na kamion:
»saj ni ti treba tak noreti,
boš v rajhu imela novi dom«.

Potem po cesti so nas peljali
neznano kam – za kakšen čas?
nam novih domov niso dali,
v taborišče so zaprli nas.